

mangt og hvat

Ritstjóri: Jákup F. Nielsen

Sagnir:

Beinta og Peder Arrheboe

Beinta, sorinskrivaradóttir úr Havn, var gift við trimum prestum hvørjum undan øðrum. Tiltikin var hon til vakurleika og dáraði mangan mann; men var hon eingil uttan, so var hon tað ikki innan, tí ilt var skipið i henni, og allir triggir menninir, ið giftust við henni fingur óskæpnar. Bæði i moyggjaaldrinum og meðan hon sat einkja, gekk hon oman til strandar i Havn, hvørja ferð ið skip var komið niðri frá, sum nýggjur prestur var ventandi við upp til Foroya, og stóð so uppskrýdd fyrri prestinum, tá ið hann kom á land. Á henda hátt varð hon trúlovað við einum presti fyrri og øðrum eftir.

Fyrsti maður, ið hon giftust við, var harri Jónas i Onagerði á Viðareidi, Norðoyaprestur. Ógvuliga ódæd var hon við

húskallarnar har norðuri. Við tað sama hon kom til Onagerðis sum matmóðir, fekk hon teimum eina stóra ullarhit at karða burtur úr. Teir sögdu nei, men so bað hon mann sín hjálpa sær. Hann fór til teirra og bað teir gera sum hon beyð, fyrri hansara skyld, um ikki fyrri hennara. Tá teir komu aftur av útróðri, ella hvar teir høvdu verið, hevði hon altið ullarhitina til teirra at karða úr ella koyrdi teir til rokkin at spinna. So rýmdu húskallarnir, ein fyrri og annar eftir. Ikki fingur teir náttúrða, um teir ikki veltu eftir tveimum rossum (so mikið av tóðum, sum tvey ross bórur). So bara stigu teir upp i leypin — breiddu ikki — og skumpaðu mold aftur yvir tóðini, so bóurin kom at liggja kola svartur, og gras spretti ikki aftur

Barnateigurin

Revurin og djórafríðurin

Ein revur sá einaferð ein hósnaflökk sita á einum vagli uttan fyrri eitt fjós. Hann var svangur og vildi fegin fáa eina feita hönu til dögurða, men rakk ikki upp á vaglið og royndi tí at lokka hönini niður við fögurum orðum. »Eg havi góð tíðindi til tykkum«, segði hann, »djórin hava beint nú havt stóran fund og hava gjørt av, at ævigur fríður skal vera teirra millum. Verið nú so góð, at tit koma niður til

min, so at vit i góðum felagskapi kunnu halda hátíð fyrri fríðinum«. Hanin, ið visti, at revurin var ein snildur og falskur jassur, reistist tá og skimaðist i ymsar ættir. »Hvat

sært tú?« spurdi revurin. »Eg siggi tveir hundar koma«, svaraði hanin. Tá revurin hetta burtur. »Steðga nú, hin gamli segði hanin, »eg hugsaði, at ævigur fríður var djóranna millum, so sum tú segði.« »Jaa«, segði revurin, »men tað kann vera at hasir báðir hundarnir ikki hava frætt tíðindini um fríðin.«

Læknin

Hundagalsskapur

i teim seinastu hundadárnum hevur tað av og verið farsóttir av hundagalsskapi ímillum sleduhundar. Summi vilja vera við at hundagalsskapssmittan er yvirført av villum revum yviri i Kanada.

i 1960 doyðu meir enn túsund grønlandskir hundar av hesi sótt, og ein var ofta varur við villrevur á hesum økjum.

Hetta sama árið doyði ein 4 ára gomul genta av hundagalsskapi, eftir at vera bitin av

einum óðum hundi. Hetta er so vitt tað einasta dømi um hundagalsskap hjá menniskjum, sum konstaterað er i Grønlandi. Hetta kann ljóða eitt sindur logið, tí tað hendir ofta, at børn verða álopin av sleduhundum. Vandin fyrri hundagalsskapi uppi i Grønlandi, er lítill, tí hundarnir verða vaccineraðir.

Tilsamans doyggja nærum 1000 fólk i heiminum av hundagalsskapi um árið.

Matgerð

Livur-postei

- 1 kg av livur
- 1 kg av spiki (svínaspik)
- 12 ansjósar
- 2 smáir leykir
- 1 teskeið av pipari
- 1 súpskeið av salti
- 2 egg
- 2½ dl av róma.

Livurin verður vaskað og skorin sundur i smáar bitar, tað

sama verður eisini gjørt við spikið. Spikið skal síðani malast ígjøgnum eina kjotmaskinu einaferð, og skal síðani vera blandað saman við teirri sundur skornu livrini, ansjósini og leykunum. Tá alt hetta er samanblandað eigur tað at verða koyrt 8 ferðir ígjøgnum kjotmaskinuna. Kryddarir, egg og rómi eiga at vera elt uppi aftaná. Livrafarsíð eigur síðani at bakast i einum stórum formi hálvanannan tíma. Formurin kann um ynskist klæðast innani við 300 gr. av fleska-spiki skorið i tunnar flisar.

ROYNIÐ TYKKUM NÚ

Poppur

1. Hvat var besta popporkestur i Føroyum 1970?
2. Nær var Savage Rose i Føroyum?
3. Hvor leikti trummur hjá The Beatles?
4. Nevn tveir leikarar hjá Creedence.
5. Nevn tveir leikarar hjá Burn Red Ivanhoe.

Kristni

1. Hvussu eitur størsta kirkja i Føroyum?
2. Hvor var fyrsti próstur i Føroyum?
3. Hvor týddi bíbliuna alla sjálvur til føroyskt?
4. Hvor var seinasti katólski biskupur i Føroyum?
5. Hvussu nógv skrift eru i Nýggja Testamenti?

Landalæra

1. Hvussu eitur eystasta punkt i Føroyum?
2. Hvussu eitur høvuðsstaðurin i Chile?
3. Hvussu eitur høvuðsstaðurin i Israel?
4. Hvussu eitur høvuðsstaðurin i Sveits?
5. Hvussu eitur høvuðsstaðurin i Írlandi?

Søga

1. Hvør var fyrsti landnámsmaður Íslands?
2. Hvor var lögmaður i 1956?
3. Hvor var fyrsti fólkatingsmaður umboðandi Føroyar?
4. Hvussu æt seinasti Zarur i Russlandi?
5. Hvussu eitur forsetin i Sovjetsamveldinum?

Árstöl

1. Nær doyði Thorvald Stau-ning?
2. Nær endaði fyrri heimsbardagi?
3. Nær var P. M. Dam lögur i fyrri atlogu?
4. Nær var kongaligi eina-handilin avtikin i Føroyum?
5. Nær var frísolan av rúsdrekka avtikin i Føroyum?

Framhald frá 2. síðu. (1)

nýggja kirkju og gamla, søguliga kirkjaan á Kirkjukletti kom at standa tóm, varð ævgerð tikið um at taka hana niður, og bleiv hon so reist aftur i Hovi. Sóleidis fingur Hovbingar sitt ynski uppfyllt og millum teirra, sum vóru limir av kirkjuráðnum var Hans Hammer líka til deyðin nú hevði boð eftir honum.

Hans hjá Pól undir Homrum var vinsamur — lættisur — skemtingarsamur og søgulfróður maður, og tann, ið var

saman við honum keddi seg ikki; hvar tú motti honum heilsaði hann vinarlíga og hevði altið stundir at práta við teg.

Tá javnaðarrørslan tók seg upp i oyggjum okkara, varð Hans hugtikið av henni, og hann duld ikki fyrri, at hann var javnaðarmaður, og við honum hevur javnaðarflokkurin mist ein av sínum heitastu astu talsmonnum.

Tað er so mangt annað ein kundi havt hug at nortið við, men tað verður ov drúgført i eini blaðgrein.

Hans var nógv avhildin millum manna og ikki bert i Hovi, men víða hvar, og tí var fjöldur av fremmandafólk komin til Hovs týsdagin 8. juni at fylgja honum til seinasta hvíldarstað her á fold i nýggja kirkjugarðinum i Hovi, sum hann so dúgliga arbeiddi fyrri at fáa gjørt.

Vit sum kendu Hans Hammer minnst hann við virðing, og vit hava samkenslu við konuni, sum hevur mist sín góða mann og við børnunum, sum mistu teirra trúfasta faðir.

Kenningur.

Vit hava hesa ferð býtt spurningarnar uppi bólkur, so tær nýtist bert at senda ein bólk inn, tann ið tú ert mest áhugaður fyrri. Svarini vera at senda til SOSIALIN, box 76, 3800 Tórshavn, innan mikudagin 30. juni 1971. Tílskilað á brevbjálvan: »Spurnakapping«.

Tey røttu svarini verða so i lutakast við fyrsta og annan vinning.

- 1. vinningur 20,00 kr.
- 2. vinningur 10,00 kr.

Tey ið vunnið hava fáa síðani peningin sendandi.

Tað var bert ein ið hevði svarað rætt til seinastu spurnakapping og var tað Janus Dragasund, Klokkegarota 9, 3800 Tórshavn.

Tey røttu svarini vóru:

- 1) Ur
- 2) Gud mín, Gud mín, hvi fór tú frá mær.
- 3) Ansgar
- 4) Hans Egede.
- 5) Sára.